

Inhoud

1. Prognose financieel resultaat 2017	3
2. Analyse van het financieel resultaat in de 2^e marap.	3
3. Toelichting financiële afwijkingen op hoofdlijnen	4
Bijlage 1 Resultaten	7
Bijlage 2 Wijzigingen over programma's, zonder resultaatsimpact	10
Bijlage 3 Administratieve wijzigingen	11

Inleiding

De Planning & Controlcyclus voor 2017 bestaat bij de gemeente Ooststellingwerf uit de volgende onderdelen:

- Kaderbrief 2017-2020
- Begroting 2017 – 2020 (programmabegroting, productenraming en afdelingsplannen)
- 1^e management (marap) / bestuursrapportage (berap) over januari tot en met april
- 2^e managementrapportage (januari tot en met juli)
- Jaarverslag en jaarrekening 2017

Voor u ligt de tweede managementrapportage van 2017. Deze managementrapportage bevat een prognose van het financiële resultaat aan het einde van het jaar 2017. Het financiële resultaat ontstaat door afwijkingen binnen de programma's. Per programma analyseren we de financiële afwijkingen op hoofdlijnen. De afwijkingen zijn bijgewerkt tot en met juli. Structurele effecten worden in de begroting 2018 meegenomen. Als dit het geval is dan wordt dit bij de programma's specifiek aangegeven.

De financiële afwijkingen moeten aan de volgende voorwaarden voldoen om in de prognose van het resultaat aan het einde van 2017 mee te worden genomen:

- Onderschrijdingen van budgetten die in de loop van 2017 geheel of gedeeltelijk niet meer nodig zijn;
- Overschrijdingen van budgetten die gedekt worden door extra inkomsten;
- College- en Raadsbesluiten waarin bij de besluitvorming is aangegeven dat de gevolgen bij de managementrapportage moeten worden meegenomen;
- Overschrijdingen van budgetten die gedekt zijn binnen het programma;
- Overschrijdingen als gevolg van autonome ontwikkelingen (bijvoorbeeld als gevolg van de meicirculaire 2017, of andere rijksmaatregelen)

In de rapportage wordt weergegeven hoe de prognose van het resultaat zich ontwikkeld, hoe het resultaat van de 2^e marap ontstaat en wordt in paragraaf 3 het resultaat toegelicht.

Deze 2^e marap bevat drie bijlagen.

In bijlage 1 treft u de aanpassingen aan, welke van invloed zijn op het resultaat. Deze aanpassingen worden toegelicht in paragraaf 3 van deze marap.

In bijlage 2 staan de aanpassingen die geen resultaatinvloed hebben, maar waarbij er verschuivingen over de programma's plaatsvinden. De raad moet hier mee instemmen.

In bijlage 3 staan de administratieve wijzigingen. Dit betreffen wijzigingen welke geen invloed hebben op het resultaat, maar welke wel nodig zijn om de budgetten en uitgaven in overeenstemming met elkaar te laten zijn. Deze wijzigingen hoeven niet door de raad te worden vastgesteld.

1. Prognose financieel resultaat 2017

In onderstaand overzicht is een prognose opgenomen van het financieel resultaat aan het einde van 2017. De prognose is gebaseerd op de meest actuele en bij ons bekende ontwikkelingen per juli 2017.

Begrotingsperspectief 2017	(in duizenden euro's)
Resultaat begroting bestaand beleid	483
Nieuw beleid 2016-2019	-199
Vastgesteld begrotingsperspectief 2017-2020	284
Gevolgen septembercirculaire 2016	448
amendement forensenbelasting	-1
Gevolgen decembercirculaire 2016	-17
Afschaffing precario	-29
Structurele voordelen jaarrekening 2016	526
Gevolgen bestuursrapportage 2017 (*)	281
gevolgen mei circulaire 2017	213
Bijgesteld begrotingsperspectief 2017-2020 (cf brief d.d. 20 juni 2017 kaderbrief)	1.705
Gevolgen marap 2017	-118
Bijgesteld begrotingsperspectief 2017-2020	1.587

* dit bedrag komt overeen met het bedrag zoals opgenomen in de kaderbrief. Deze wijkt af van het bedrag zoals opgenomen in de eerste marap (hierin stond € 604). Het verschil wordt veroorzaakt doordat in de kaderbrief enkele posten zijn verantwoord bij de regel structurele voordelen jaarrekening 2016.

2. Analyse van het financieel resultaat in de 2^e marap.

<i>effecten per programma in duizenden euro's</i>	Incidenteel	Structureel verwerkt in begr 2018	Totaal
Totaal PROG 1 Sociale Domein	188		188
Totaal PROG 2 Welzijn & educatie	1	-75	-74
Totaal PROG 3 Ruimtelijke & economische ontwikk.	-547	-15	-562
Totaal PROG 5 Openbare orde en veiligheid	9		9
Totaal PROG 6 Bestuur & Dienstverlening	-351	672	321
Endtotaal	-700	582	-118

3. Toelichting financiële afwijkingen op hoofdlijnen

In dit hoofdstuk worden de afwijkingen > € 20.000 toegelicht. In de bijlagen zijn alle verschillen verklaard.

Programma 1: Sociaal Domein € 188.000 voordeel (incidenteel)

Het resultaat bestaat uit: Voordeel Levensonderhoud (€ 160.000) en Voordeel Bijzondere bijstand (€ 28.000).

- Levensonderhoud: Er worden naar verwachting minder leningen verstrekt (€ 150.000).
- Bijzondere bijstand: Lagere uitgaven door inzet van budgetcoaches (€ 40.000)
- Overige voor-nadelen per saldo € 2.000,

Resultaat neutrale effecten sociaal domein: WMO: Voordeel van € 80.000 doordat het inkoopcontract voor hulpmiddelen lager uitgevallen is en we meer uit depot hebben kunnen leveren. Nadeel van € 65.000 doordat we, op basis van landelijke regels, een lagere eigen bijdrage op kunnen leggen ten aanzien van gebruik WMO en door een financiële subsidieafrekening over 2016 welke in 2017 is verantwoord. Deze overige onderdelen worden verwerkt ten gunste van de reserve sociaal domein (per saldo dotatie van € 15.000).

Programma 2: Welzijn en educatie, nadeel € 74.000 (incidenteel voordeel €1.000, structureel nadeel €75.000)

- In de eerste marap is abusievelijk alleen het voordeel verwerkt van de aangepaste exploitatieovereenkomsten met Laco Ooststellingwerf (ad € 113.000 structureel). In deze marap worden ook de lasten geraamd (€ 76.000 structureel). Dit is al in de primitieve begroting van 2018 verwerkt.
- Uitstel investeringen leidt tot voordeel in de kapitaallasten € 17.000
- Voor onderhoud sportterreinen vindt er straks een aanbesteding plaats voor de periode van 2018-2021. Hiervoor laten we het bestek opstellen door een derde (nadeel € 10.000).
- Overige nadelen per saldo € 5.000.

Programma 3: Ruimtelijke en economische ontwikkelingen, nadeel € 562.000 (incidenteel nadeel €547.000, structureel nadeel €15.000)

Het resultaat bestaat uit:

- Nadeel verkoop boerderij en grond Appelscha Hoog (€ 391.000). De boekwaarde bedroeg € 716.000 en de verkoopopbrengst was € 325.000.
- Afbraak en overige kosten nog niet in gebruik gebrachte gronden (o.a. Wolvegasterweg 10 en Slotemaker de Bruineweg). De opbrengsten worden in 2018 verwacht. Nadeel € 35.000
- Besloten is om de geleden planschade voor de locatie Boerestreek 12 uit te keren. Dit is een bedrag van € 45.000 vermeerderd met de wettelijke rente gerekend vanaf november 2014.

- Nadeel van € 20.000 bij straatreiniging ten behoeve van onkruidbestrijding
- Nadeel van € 30.000 bij openbaar groen. Dit wordt onder andere veroorzaakt doordat het groen beleidsplan geëvalueerd wordt.
- Nadeel van € 20.000 doordat we verwachten dat we vennootschap belasting plichtig zijn voor de grex.
- Exploitatievoordeel van € 5.000 voor recreatie i.v.m. begroting bosbergtoren (Baten € 27.000, Lasten €22.000).
- Overige nadelen per saldo € 26.000.

Resultaat neutrale effecten: Nadeel van € 43.900 bij huishoudelijk afval o.a. door hogere verwerkingstarieven hout, uitvoering geven aan aanpak zwerfafval en deelname sortibakcampagne. Dit nadeel wordt gedekt uit de onttrekking egalisatiereserve reiniging.

Programma 5: Openbare orde & veiligheid, voordeel € 9.000 (incidenteel)

Het resultaat bestaat uit:

- Betreft ontvangen vergoeding vanuit Centrumgemeente Leeuwarden voor bed-bad-broodregeling

Programma 6: Bestuur en dienstverlening, voordeel € 321.000 (incidenteel nadeel €351.000, structureel voordeel €672.000).

Het resultaat bestaat uit:

- Voordeel bij Back office Sociaal Domein. Vanaf 1-7-2017 is de BO van Opsterland toegevoegd. Vanaf dat moment worden de kosten door drie gemeenten betaald. Dit levert ons een voordeel op van € 40.000. Dit voordeel is structureel in de begroting van 2018 opgenomen. Bestaat uit nadeel kosten € 139.000 en €9.500 en voordeel bijdrage €188.000). Dit voordeel is structureel en is al in de primitieve begroting 2018 meegenomen.
- Nadeel kapitaallasten van € 12.000 doordat de toegerekende rente voor duurzaamheids- en blijvers leningen niet juist was verwerkt in de begrotingswijziging (nadeel bij baten van € 42.000, voordeel bij lasten van €30.000)
- Door verwachte meer uitgifte documenten, met name rijbewijzen, wordt structureel een meeropbrengst verwacht ad € 45.000
- Voordeel belastingen i.v.m. hogere WOZ waarden ad € 37.000. Dit voordeel is structureel en is al in de primitieve begroting 2018 meegenomen.
- Voordeel van € 40.000 voor huisvesting en automatisering door uitstel van investeringen.
- Op basis van de huidige liquiditeitsprognose zijn beschikbare middelen voor aflossing niet nodig. Voordeel van € 597.000. Dit voordeel is structureel en is al in de primitieve begroting 2018 meegenomen.
- Structureel nadeel van € 45.000 i.v.m. aanpassing cao, deze is verwerkt in de begroting 2018. Dit voordeel is al in de primitieve begroting 2018 meegenomen.
- In verband met langdurige ziekten heeft inhuur plaats gevonden bij de Buitendienst. Nadeel van € 50.000.

- Nadeel van € 59.000 i.v.m. extra structurele inzet bij communicatie. Dit nadeel is structureel en is al in de primitieve begroting 2018 meegenomen. De incidentele middelen van de precario worden incidenteel beschikbaar gesteld. Nadeel € 246.000, zoals besloten bij de kaderbrief 2018-2021.
- Nadeel van € 27.000 in verband met benodigde inhuur bij ruimtelijke ordening

PROG3 3. Ruimtelijke & economische ontwik.			
Baten			
P510701 Recreatie en toerisme			
63021/34700	exploitatie inkomsten Bosbergtoren: (opbrengst kaartjes)	26.800	26.800
P510703 Toeristenbelasting			
De opbrengst van de toeristenbelasting w isselt per jaar. Met name weersomstandigheden zijn van invloed. Dit jaar zijn op de Roggeberg het aantal overnachtingen naar beneden gegaan (van € 111.256,- naar €			
67800/40150	105.605,-).	-6.600	-6.600
P541001 Ontwikkelplannen incl. grondexploitatie			
66501/33100	Verw achten dit jaar geen verkoop Elsloo	-106.700	-106.700
66601/63000	Mutatie Boekw aarde	106.700	106.700
66602/63000	Geen werkzaamheden Venekoten dit jaar, schuift door naar volgende jaren	-45.000	-45.000
P541004 RO, Vhv en Bestemmingsplannen			
Naar verw achtig verlenen we dit jaar nog 3 uitgebreide omgevingsvergunningen en nog een aantal omgevingsvergunningen op basis van het BOR (besluit omgevingsrecht) artikel 4.			
66000/34000		8.000	8.000
P541005 Grond en gebouwen			
66650/32100	Huur Appelscha hoog 2016-2017	5.000	5.000
P545001 Reserve`s programma 3			
betreft onttrekking tbv aankoop de Uutw erk tlv reserve Streekagenda en onttrekking voor de lasten bij huishoudelijk afval.			
68803/60003		64.900	64.900
Lasten			
P510701 Recreatie en toerisme			
63021/DIVERS	exploitatiekosten Bosbergtoren	-21.800	-21.800
P510702 Recreatieve voorzieningen			
63019/61000	uitstel investeringen	1.300	1.300
P541001 Ontwikkelplannen incl. grondexploitatie			
66502/33310	Geen werkzaamheden Venekoten dit jaar, schuift door naar volgende jaren	45.000	45.000
66550/34100	Verplichte VPB (belastingdienst)	-20.000	-20.000
P541004 RO, Vhv en Bestemmingsplannen			
Onlangs is besloten om de geleden planschade voor de locatie Boerestreek 12 uit te keren. Dit is een bedrag van € 45.000 incl de w ettelijke rente gerekend vanaf november 2014.			
66000/43210		-45.000	-45.000
P541005 Grond en gebouwen			
66650/33100	Verkoop boerderij en deel grond Appelscha Hoog	325.000	325.000
66650/31000	Aftek.Harambe/OBS de Stam/Mr. Lokschool	5.000	5.000
Afw ikkeling overdracht openbare ruimte Project Oosterw olde Zuid met			
66650/33300	Actium. Betreft 1/3 van de notariaskosten	-15.000	-15.000
Afbraak en overige kosten nog niet in gebruik gebrachte gronden (o.a. Wolvegasterweg 10 en Slotemaker de Bruinew eg). De opbrengsten w orden in 2018 verw acht.			
66650/34350		-35.000	-35.000
afboeking van boekw aarde van de verkochte boerderij en deel grond			
66650/23000	appelscha Hoog	-716.000	-716.000
aankoop de passantenhaven Uutw erk te Oldeberkoop tlv reserve			
	Streekagenda	-21.000	-21.000
P561401 Huishoudelijk afval			
65311/34300	flyers en verspreiding Biobakjes	-6.000	-6.000
65311/34510	deelname prov. Sortibakcampagne	-7.600	-7.600
65315/34300	hogere verw erkingstarieven B- en C-hout op milieustraat	-20.000	-20.000
65311/34600	projecten aanpak zw erfafval bij BSO 2016, tlv zw erfafvalvergoeding	-10.300	-10.300
P581503 Verkeersvoorzieningen			
60808/31000	jaarafrekening Eneco 1-1-2013 tm 31-12-2015	-13.800	-13.800
P581504 Straatreiniging			
Bij de begroting 2018 w ordt de structurele budgetuitzetting voor de onkruidbestrijding meegenomen.			
60807/34300		-20.000	-20.000
P581701 Openbaar groen			
63020/34330	Extra kosten tbv bestrijding eikenprocessierups	-10.000	-10.000
63011/30600	extra lasten ivm evalueren groenbeleidsplan	-30.000	-30.000
Totaal PROG3 3. Ruimtelijke & economische ontw ikk.		-547.100	-15.000
Totaal PROG3 3. Ruimtelijke & economische ontw ikk.		-547.100	-15.000
PROG5 5. Openbare orde en veiligheid			
Baten			
P550502 Rampenbestrijd.&crisisbeheersing			
60602/34500	Vergoeding van Centrumgemeente Leeuwarden tbv bed-bad-broodregeling.	8.900	8.900
Totaal PROG5 5. Openbare orde en veiligheid		8.900	8.900

PROG6 6. Bestuur & Dienstverlening			
Baten			
KPLS201 Kostenplaats kapitaallasten			
69250/22000	De begrotingsw iJziging voor toegekende rente duurzaamheids- en blijversleningen is onjuist. Dit w ordt nu gecorrigeerd.	-42.000	-42.000
KPLS601 Afd. Backoffice Inkomen en Zorg			
69350/30000	door uitbreiding per 1-7-2017 met medew erkers BO Opsterland, moet begroting nog w orden aangepast.	188.000	188.000
P590302 Gemeentewinkel			
60210/34000	Het incidentele voordeel betreft leges betaald voor de exploitatie speelautomatenhal in Appelscha over de periode 2017-2022. Het structurele voordeel betreft inkomsten die het gevolg zijn van de afgifte van vergunningen en ontheffingen o.g.v. de APV.	9.300	6.000 15.300
60300/34000	Meerontvangst "Leges en rechten", het gevolg van een te verw achten meerafgifte documenten met name rijbew iJzen, paspoorten en ID kaarten.	44.500	44.500
P650401 Belastingen en Wet WOZ			
67400/40110	Als gevolg van hogere w oz-w aarden na de tariefbepaling hogere opbrengst. Bij de 1e marap w as ook de hogere opbrengst gemeld en een deel meegenomen.		6.000 6.000
67401/40100	Zie bij ozb gebruikers niet-w oningen.		13.000 13.000
67402/40120	Zie bij ozb gebruikers niet-w oningen.		18.000 18.000
Lasten			
IP02001 Huisvesting en werkplek			
69101/61000	uitstel investeringen	21.600	21.600
IP03001 Bedrijfsvoering			
69151/34400	Hogere porti- en vrachtkosten door tariefsverhogingen en hogere aantallen verstuurd post.	-15.000	-15.000
69151/34420	De gemeentelijke kosten voor het openluchtseptakel Berkoper vol vuur is € 4.000 hoger.	-4.000	-4.000
69151/34460	De aanbesteding van de aansprakelijkheidsverzekering heeft een voordeel opgeleverd. Naast de aansprakelijkheidsverzekering is ook een goed w erkgeverschapsverzekering afgesloten. Per saldo levert het geheel een besparing op van ongeveer € 8.000,	8.000	8.000
IP03501 Automatisering			
69150/61000	uitstel investeringen	18.000	18.000
KPLS201 Kostenplaats kapitaallasten			
69250/21000	Op basis van de huidige liquiditeitenprognose zijn de beschikbare middelen voor aflossing niet nodig. Aflossing gebeurt uit de beschikbare liquiditeit.		597.000 597.000
69250/56000	De begrotingsw iJziging voor aflossing duurzaamheids- en blijversleningen is onjuist. Dus dit w ordt nu gecorrigeerd.	30.000	30.000
KPLS503 Afd. Klant & Organisatie			
69301/11000	extra benodigde inzet bij communicatie	-59.000	-59.000
KPLS505 Afdeling Mens & Organisatie			
69302/11000	verlenging inhuur RO	-27.000	-27.000
DIV/11000	cao aanpassing		-45.000 -45.000
KPLS506 Afd. Buitendienst			
69303/30500	lv.m. vervanging van 3 langdurige zieke medew erkers.	-50.000	-50.000
69304/61000	uitstel investeringen	5.000	5.000
KPLS601 Afd. Backoffice Inkomen en Zorg			
69350/11000	door uitbreiding per 1-7-2017 met medew erkers BO Opsterland, moet begroting nog w orden aangepast.	-139.000	-139.000
69350/34651	door uitbreiding per 1-7-2017 met medew erkers BO Opsterland, moet begroting nog w orden aangepast.	-9.500	-9.500
P590302 Gemeentewinkel			
60300/41100	Hogere afdracht aan het Rijk als gevolg van meerafgifte documenten, met name rijbew iJzen.	-7.500	-7.500
P653202 Onvoorzien			
67100/00100	Incidentele middelen gefaseerde afbouw precariobelasting jaar 2017. Conform besluitvorming kaderbrief 2018-2021. Dit bedrag is beschikbaar voor incidentele bestedingen.	-246.000	-246.000
Totaal PROG6 6. Bestuur & Dienstverlening		-351.100	671.500 320.400
Eindtotaal		-699.900	581.100 -118.800

Bijlage 3 Administratieve wijzigingen

Marap		Incidenteel	Structureel	Totaal
		Gegevens		
Functie / Grootboek / K Toelichting		Inc	Struct	Tot
PROG1 1. Sociale Domein				
Lasten				
P522204 Maatwerkvoorziening natura materieel				
63900/42310	Is afhankelijk van aantal aanvragen en toekenningen en fluctueert per jaar.	50.000		50.000
P522207 Maatwerkvoorziening natura immaterieel				
64013/34300	Projecten als 'iedereen in beweging' en 'voor de wijk door de wijk' worden hier ook uit gedekt.	-50.000		-50.000
P571905 Bijzondere bijstand				
63500/42320	Bij de eerste marap is al 200.000 toegevoegd voor kosten bew invoering. Daarmee lijken we uit te komen. Kosten compensatie eigen risico moeten uit Wmo, komen nu uit bijzondere bijstand.	50.000		50.000
63511/42320	Bij de eerste marap is al 30.000 bijgeraamd. Hiermee lijken we niet uit te komen. Als de uitgaven in dit tempo doorgaan dan is het bereik vergroot.	-50.000		-50.000
Totaal PROG1 1. Sociale Domein		0		0
PROG6 6. Bestuur & Dienstverlening				
Baten				
KPLS601 Afd. Backoffice Inkomen en Zorg				
69345/30000	ivm faillissement MO zaak, eerder begonnen met werk. 1/3e eigen rekening, 2/3 OW.	50.000		50.000
P590201 College B & W				
60001/30000	Betreft inhuur ambtelijke capaciteit GR sociale werkvoorziening, wordt weer ontvangen van Caparis	55.000		55.000
Lasten				
KPLS102 Ondernemingsraad				
69202/11000	Overheveling vervanging or-leden buitendienst	12.500		12.500
KPLS506 Afd. Buitendienst				
69304/30500	Toevoeging budget vervanging or-leden buitendienst	-12.500		-12.500
KPLS601 Afd. Backoffice Inkomen en Zorg				
69345/34300	ivm faillissement MO zaak, eerder begonnen met werk. 1/3e eigen rekening, 2/3 OW.	-50.000		-50.000
P590201 College B & W				
60001/30300	zie bij baten	-55.000		-55.000
Totaal PROG6 6. Bestuur & Dienstverlening		0		0
Endtotaal		0		0